

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

мр Дивне Бијелић

„СЕМИОТИКА КРАТКЕ ФОРМЕ У ПРОЗИ ИВА АНДРИЋА“

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовано комисију Наставно-научно веће Филозофског факултета, 22. априла 2016. године</p> <p>2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>Др Соња Веселиновић, доцент за ужу научну област Светска и компаративна књижевност са теоријом књижевности, изабрана у звање 21.01.2016, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, председник Др Софија Кошничар, редовни професор за ужу научну област Светска и компаративна књижевност са теоријом књижевности, изабрана у звање 29.10.2014, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, члан Др Горана Раичевић, редовни професор за ужу научну област Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности, изабрана у звање 16.04.2015, Филозофски факултет у Новом Саду, члан Др Душан Живковић, доцент за ужу научну област Теоријске књижевне дисциплине и општа књижевност, изабран у звање 14.12.2011, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, члан</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Дивна (Никола) Бијелић</p> <p>2. Датум рођења, општина, република: 28.09.1969. Шибеник, Хрватска</p> <p>3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 17.06.2011, Факултет политичких наука Универзитета у Београду, „Српски политички афоризам од 1988. до 2008“</p> <p>4. Научна област из које је стечено академско звање магистара наука: политичке науке</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Семиотика кратке форме у прози Ива Андрића
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Навести кратак садржај са знаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.
<p>Докторску тезу мр Дивне Бијелић чини 296 страница текста и референци. На почетку дисертације дате су кључне документацијске информације и апстракти на српском и енглеском језику.</p> <p>Дисертација је подељена на следећа поглавља: I - УВОД (стр. 6-28): Предмет и циљеви рада (11-12), Хипотезе и очекивања (12), Методолошки приступ (12-14), Семиотика (14-18), Знак/ови (18-21), Семиотичка естетика</p>

(21-24), Херменеутика (24-28).

II – АНАЛИТИЧКО-ТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВНИК (29-73): Књижевне категорије семиотике (29-31), Књижевна семантика (32-34), Књижевна синтакса (34-37), Књижевна прагматика (37-39), Семиоза (39-43), Симбол (43-47);

Семиотика културе (47-51), Семиосфера (51-55), Семиосферно језгро (55-58), Семиосферна граница (58-62), Код/ови културе (62-65);

Основни наратолошки појмови (65), Наратологија и наративност (65-67), Разине смисла и структурисања (67-69), Основне наратолошке јединице (69-71), Време и простор у наративу (71-73).

III – ДРУГЕ ТЕОРИЈСКЕ КАТЕГОРИЈЕ (74-95): Интертекстуалност и цитатност (75-82), Два функцива књижевности (83-84), Језик, моћ, сила (85-89), Комуникација (89-93), Опште значење Андрићеве прозе (93-95).

IV – ПОЈМОВНИК КРАТКЕ ФОРМЕ (96-143): Афоризам (101-104), Анегдота (105-107), Бајка (107-109), Белешка (109-110), Беседа (110-112), Виц / Шала (112-115), Епиграм (116-117), Запис (117-118), Исповест (118-120), Карактер / Карикатура (120-122), Коментар (122-126), Кратке приче (126-128), Легенда (128-131), Максима (131-133), Молитва (133-134), Опаска (134-135), Пословица (135-139), Предање (139-141), Сентенција (141-143).

V – КРАТКА ФОРМА – САМОСТАЛНА: У ПРОЗИ ИВА АНДРИЋА КАО САМОСТАЛНА, АУТОХТОНА ФОРМА У ВИШЕ СВОЈИХ ОБЛИКА И ВРСТА (*Знакови поред пута, Свеске...: исповести, максиме, опаске, коментари, афоризми, молитве, приче...*) (144-198)

VI – КРАТКА ФОРМА – ИНТЕРПОЛИРАНА У ВЕЋЕ НАРАТИВНЕ СТРУКТУРЕ АНДРИЋЕВЕ ПРОЗЕ (приповетке, романи...: максиме, сентенције, пословице, легенде, антибајка, карактери-портрети, анегдоте...) (199-278)

VII – ЗАКЉУЧАК (279-282)

ИНДЕКС ИМЕНА (283-285)

VIII – ЛИТЕРАТУРА (287-296): Литерарни корпус за анализу (узорак) (286-287), Теоријска литература (287-292), Електронски извори (292), Речници и лексикони (292), Консултована литература (293-296).

Садржај наведен на почетку дисертације не поклапа се у потпуности са стварним садржајем кад је реч о појединим поднасловима и страницама.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Из самог садржаја дисертације уочљива је неадекватна и дисконтинуирана композиција, у којој се значајније место даје прегледу секундарне литературе и теоријском апарату, који заправо и неће бити коришћен у анализи Андрићевог дела, него оригиналном истраживачком доприносу. Већ се на основу композиције сагледава неповезаност појединих поглавља и увиђа да нема јединства и целовитости дисертације.

У УВОДУ (6-28) докторске дисертације мр Дивне Бијелић нису на адекватан начин дефинисани предмет, циљеви, нити корпус истраживања у оквиру дела Иве Андрића. У овом одељку кандидаткиња настоји да покаже значај и актуелност кратких форми, али и њихову недовољну истраженост. Не дефинишући ни овде нити на ма којем другом месту у тези кратке форме, мр Бијелић се већ на првој страни увода позива на књигу Андреа Јолеса *Једноставни облици* (Загреб, 2000). Она поставља питање о томе да ли је синтагма једноставни облик „сасвим истоветног значења или значаја као што је то и овде нама важна кратка форма“ или да ли „утврђивањем врста једноставних облика дефинишемо и врсте кратке форме“, али само зато да би предочила Јолесов приступ, а не дала одговор на властито питање. А. Јолес проучава усмене облике и у том смислу може бити извесних додирних тачака истраживачког подухвата мр Бијелић и његове типологије, али уз читав низ ограда. Кандидаткиња те разлике нити уочава нити издваја. Штавише, део текста који започиње реченицом „Будући да су кратке форме недовољно истражене, јасно је да први проблем с којим се овде суочавамо јесте управо тражење одговора на питање: шта су то кратке форме?“ на стр. 6-8. дословно се понавља на 96-98. страни.

Преовлађујући утисак кандидаткињиног разлагања проблема кратке форме јесте да је све арбитарно и необавезујуће, при чему се изводе закључци без логичне аргументације. Образложење метода истраживања у истом је духу: „Литерарни фрагменти које ћемо да анализирамо и тумачимо углавном су или тематски универзални или пак оваплоћени и обогаћени критичким ставом и духом. Сваки другачије осмишљен приступ Андрићевом делу значио би претерано одвлачење појмовне пажње на просторе интертекстуалности и цитатности, али и избегавање наше теме“ (стр. 10). Термини из области теорије књижевности се врло често користе непрецизно или неадекватно, реченице некохерентне, а тврдње произвољне, као што се види из наведеног. Такође, предмет истраживања неколико пута се изнова наводи (кратке форме као самосталне целине и као интерполиране врсте), али без икаквог образложења шта би та два вида кратких форми у Андрићевом делу подразумевала или сугерисала, као подстицај или основ истраживачког рада. Отуда су и „хипотезе и очекивања“ потпуно погрешно постављена, јер опет предочавају како ће тећи истраживање, а не која је корист од датог истраживања у научном смислу, да ли се и на који начин мења сагледавање дела И. Андрића из дате перспективе и шта овај рад значи за даље проучавање кратких форми у српској књижевности („Очекујемо да ће резултати које постигнемо моћи да се огледају и постану корисни на следећи начин: 1. кроз приказ одређеног броја врста и варијетета кратке форме, 2. као тумачење кратке форме у семиотичко-књижевном кључу, 3. кроз тумачење кратких форми из угла теорије о семиосфери, 4. као донекле и теоријски утврђен појмовник кратке форме и 5. кроз сагледавање интерполираних и самосталних облика.“, стр. 12).

У наставку УВОДА, у „Методолошком приступу“, као и доцније кроз рад, влада терминолошка конфузија. Кандидаткиња прво наводи како ће у раду доминирати „семиотички приступ Де Сосирове концепције, а понекад Пирсов“, али се они више готово и не помињу, а уопште нису наведени у литератури. Уопштено се наводи из секундарне литературе, без адекватног увида или образложења у каквој је то функцији за конкретно истраживање (Нпр. на страни 14: „Дефиниција семиотике је учестала у већем броју уџбеника, теоријских књига и семиотичких теоријских поставки“ или „Већ је сасвим позната и у великом броју теорија књижевности присутна подела или сабирање (адиција)

семиотике на три њене основне гране“, не наводећи нигде да је то подела Чарлса Мориса). Мр Бијелић представља литературу из области семиотике коју је пронашла не према неком кључу или логичном следу, већ једну за другом, без дубљег разумевања проблематике, што се често прекида произвољним, есејистичким, па и баналним описима. Читави пасуси засновани су на цитатима из секундарне литературе, а без икакве везе са методолошким приступом (нпр. дефиниција позитивизма, теорија интелигенције...). Ток поглавља иде у различитим правцима, зависно од књиге из области семиотике која се парафразира. На крају УВОДА налази се пасус више у афористичком него у научном духу, који опет сведочи о конфузном приступу грађи („...сасвим успела објективност није није ни достижна ни могућа“, „вишеслојност самог дела захтева и вишеслојност самог тумачења, тиме се избегава евентуални рат између различитих дисциплина, јер боље је служити интердисциплинарности него отпору“, стр. 28).

Други део дисертације мр Бијелић (АНАЛИТИЧКО-ТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВНИК) развија се на истом нивоу, који проистиче из кандидаткињиног слабог познавања теорије књижевности, књижевне методологије, али и технике научног рада. Због тога она теоријски приступ стално представља кроз засебне термине и дефиниције (отуда и појмовници), а не сагледава теоријску поставку целовито, креативно, инхерентно истраживачком усмерењу. Следствено томе, није у могућности дати метод ни да примени на изучаваној грађи касније у дисертацији. Повремена неприкладна образложења и исповедни тон (на стр. 29: „Надамо се да ће истраживачу бити опроштено што је у наслову користио реч појмовник уместо *апаратура*. То је било само и само због потребе да избегне једну реч која се налази унутар већ поменуте, а која има значење супротно свему оном што означава ознака *мир*.“) функционишу као везивно ткиво међу колажима цитата и парафраза, пре свега Јурија Лотмана и Софије Кошничар. Некритичко и неумерено цитирање радова проф. др Софије Кошничар кроз читав рад, чак и у вези са областима којима се она у свом научном раду ретко бави, и где је требало упутити на најзначајније представнике и специјалисте, на граници је доброг укуса за озбиљан научни рад какав је докторска дисертација, која захтева самосталност и акрибичност у коришћењу научне литературе. То је још један показатељ кандидаткињиног механичког преузимања ставова из теоријске литературе, посебно оне из домена семиотике.

У трећем делу доктората, под насловом ДРУГЕ ТЕОРИЈСКЕ КАТЕГОРИЈЕ, шематски и без разумевања представљају се неки појмови у вези са теоријом интертекстуалности и цитатности, а да до овог поглавља и даље није објашњено у којој је релацији овај приступ са истраживањем спроведеним над Андрићевим делом. Непрестано се притом понављају искази у којима кандидаткиња изнова образлаже о чему је писала у претходном поглављу и да су теорија интертекстуалности и наратологија уведени само због појединих примера из грађе, који, на пример, „захтевају наратолошку обраду“ (стр. 74). Није предочено како то нека проза захтева наратолошку а нека семиотичку анализу. Кандидаткиња, као и у ранијем току дисертације, поставља низ питања, која су ретко релевантна за главни ток истраживања и на која се још ређе дају смислени одговори (Нпр. на стр. 74: „Да ли постоји стара и нова књижевност? Или ипак само постоји и књижевност? Да ли књижевност може ипак да победи природни језик и да се наметне цивилизацији као репер постојања? То су нека од питања која само донекле отварамо овде у намери да задобијемо и одговоре.“). И овде се неумерено преносе цитати из теоријске литературе, тако да су читаве стране у наводима. У целокупном прегледу методологије, кандидаткиња не пружа ниједан свој, самосталан увид, нити у деловима текста између цитата из литературе објашњава како је прилагодила приступ својој грађи. Есејистичко-конверзацијски део на стр. 81-82, где мр Бијелић промишља сврху и будућност теорије интертекстуалности показује потпуно непримерен и некомпетентан дискурс аутора који се датим темама бави само успут и

неакрибично (Нпр: „У истраживачки контекст ваљало би поставити екипу најеминентнијих и најискуснијих стручњака света и века и урадити паралелограме и увести координате у току истраживања, а које ће имати и улогу сублимације нових достигнућа и открића (из области дијалога) и репарације старих.“) На крају трећег дела тезе, посвећеног теоријским полазиштима, налази се кратак и немотивисан одељак „Општи значај прозе Ива Андрића“, који представља цитат из образложења доделе почасног доктората Андрићу на Универзитету у Сарајеву који се протеже на две стране. Његова функција је потпуно нејасна, а особито на таквом месту.

У четвртом делу дисертације (ПОЈМОВНИК КРАТКЕ ФОРМЕ) мр Дивна Бијелић описује одређене жанрове, и даље не дајући критеријуме за сврставање у кратке форме, на основу *Речника књижевних термина Драгише Живковића*, *Речника књижевних термина Тађе Поповић*, *Лексикона страних речи и израза М. Вујаклије*, властите књиге *Порекло и теорија афоризма* и других извора. Уместо да образложи због чега су дати жанрови одабрани, шта их повезује и разликује, какву улогу могу имати у оквиру шире текстуалне целине, каква је њихова структура и шта их чини отвореним делом (што кандидаткиња често наводи, без икакве аргументације), ауторка се враћа А. Јолесу, у делу текста за који смо већ написали да је преписан из уводног дела тезе, а понавља и друге исказе из УВОДА, у којима опет наглашава да је принуђена да се „руководи искључиво насловом наше теме“, да се уклапа у „правила и протоколарну форму овог рада и начина његове израде“, што показује њено отежано савлађивање технике научног рада, књижевно-теоријске и књижевно-историјске проблематике, као и отпор према научном дискурсу. Литература која се наводи врло је уска и није довољно актуелна, посебно с обзиром на ауторкино наглашавање да је истраживање кратких форми у експанзији. У вези са разликовањем једноставних од кратких прозних форми, мр Бијелић је требало да консултује и страну литературу о кратким формама, које има много, на свим великим светским језицима, као и теорије књижевности новијег датума на овим просторима (М. Солар, Ј. Кос, И. Тартаља). Када је реч о систематизацији и диференцијацији кратких прозних жанрова, а посебно скице / цртице и потпуно занемарене песме у прози, упутно је било позвати се на релевантну литературу, попут књига *Рано дјело Иве Андрића* Душана Маринковића (Загреб, 1984), *Иво Андрић – Мост и жртва* Јована Делића (Београд, 2011), *Писац и прича* Жанете Ђукић Перишић (Нови Сад, 2012), *Песма у прози или прозаида* Бојане Стојановић Пантовић (Београд, 2012).

Жанрови су представљени азбучним редом, мада и то не доследно, а већину њиховог дефинисања чине обимни цитати и парафразе из поменутих речника и приручника, са историјатима жанра и потпуно нефункционалним детаљима и примерима. Кандидаткиња не сагледава ове облике у семиотичком кључу, као што је најавила у првом делу тезе, нити као микроструктуру која може да се сагледава као јединица сложенијих прозних структура, већ их предочава базично, са претпоставком да се о њима ништа не зна. Осим обимних цитата из литературе, ова дефинисања прате и успутни утисци и запажања у необавезном, разговорном тону, са доста произвољности. И овде, као и у наредном одељку, најуспелији је одељак посвећен афоризму и ту се види упућеност и стручност ауторке у датој проблематици која није нужно везана за књижевна изучавања. Када је реч о селекцији кратких форми, није предочено због чега се ту убрајају бајка, исповест, карактери/портрети, кратка прича, легенда, молитва, предање. Такође, неке побројане форме нису довољно диференциране, што ауторка и признаје, али их свеједно издваја. За неке друге наводи да их нема код Андрића (нпр. виц/шала), али ипак их образлаже до детаља. Такође, у наредним поглављима појавиће се и неке кратке форме које овде нису уведене, као што су „дијалоска прича и пророчанство“ (стр. 223), „портрет-приче“ (стр. 230), „фрагменти у функцији“ (стр. 263).

Пето поглавље дисертације (КРАТКА ФОРМА У ПРОЗИ ИВА АНДРИЋА КАО САМОСТАЛНА, АУТОХТОНА ФОРМА) има за циљ да обради кратке форме које се самостално јављају у Андрићевим делима *Знакови поред пута*, *Свеске* и вероватно још нека друга, с обзиром да након другог наслова стоје три тачке. То је оно што кандидаткиња о корпусу који обрађује открива у наслову поглавља, с обзиром да у самом тексту уопште не пише о томе која све Андрићева дела је обрадила и да ли нека изоставља зато што у њима нема датих облика или су само неки други репрезентативнији. Без икаквог објашњења, нигде не помиње дела *Ex ponto* и *Немири*, која су, будући песма у прози, односно лирска проза медитативног карактера, врло погодни за овакву анализу. Када даје примере из Андрићевог дела, ауторка чак и не наводи одакле су, којој фази његовог стваралаштва припадају или, на пример, како су текстуално и визуелно укључени у књигу, само се у загради упућује на извор годином и страном. Примери су дати и анализирани један за другим, чини се произвољним редоследом, без икакве тежње ка стварању утиска целовитости истраживачког приступа, без свести о органским везама појединих сегмената пищевог опуса и, следствено томе, без икаквих закључака на крају појединих одељака посвећених одређеном облику. Саме анализе у највећем броју су тематско-мотивске, често импресионистичке, а од семиотичког приступа уводе се само повремено и необавезно одређени термини (Нпр. на стр. 145: „Семиотички гледано централно место заузима и појам снаге. Н апочетку као вишак, а потом постаје мањак, по истеку самог времена. Поруком у рецепцији доминира и савет о потреби чувања сопствене снаге. Али, управо у томе и јесте туга младости јер не размишља рационалније“). Читаво поглавље изграђено је на колажу цитата из Андрићевог дела и њиховој анализи, која понекад има извесну свежину и иновативност, али није нити семиотичка нити нараторолошка. Цитати из Андрићевих књига дати су издвојено звездицама и празним редом и са увученом левом маргином, али нису исписани мањим фонтом или са ужим проредом, тако да заузимају и по пола странице, чак и читаву страницу, када је реч о нпр. молитви, исповести, анегдоти, запису и сл („Дијалог стене, листа и влаге“ протеже се на четири странице, 187-192). Само на једном месту, у облику успутне белешке, ауторка се дотиче жанровске проблематизације Андрићевог дела *Свеске*, као и његовог односа према афоризму, политичке тематике и „резигнираног тона писца према приповеткама“ (стр. 156), што јесте правац у којем је ово истраживање требало да се креће, али је остало на нивоу неповезаних и непродубљених утисака.

Шесто поглавље (КРАТКА ФОРМА ИНТЕРПОЛИРАНА У ВЕЋЕ НАРАТИВНЕ СТРУКТУРЕ АНДРИЋЕВЕ ПРОЗЕ) дисертације мр Бијелић требало би да обрађује смисао, улогу и структуру кратких форми као елемената већих наративних целина, Андрићевих приповедака, романа, докторске дисертације и сл. Само издвојити такве облике на основу семиотичких или неких других, али доследно спровођених критеријума, уочити узроке и законитости фрагментације прозног дискурса, захтеван је задатак, али га кандидаткиња очигледно не сагледава тако сложено нити сматра да је потребно образложити сопствени приступ. На почетку поглавља, на страници 199, исписаној фонтом 14, даје веома конфузан увод или образложење избора цитата: „Овде је већина примера дата углавном егземплицацијски, као и због потреба семиотичке анализе и других врста тумачења. Наш циљ није у томе да се првенствено играмо генологијом, а ни семиотичким разрадама, већ пре свега, на првом месту, да покушамо да прикажемо оно сасвим непоновљиво у самом Андрићевом начину приступања овим кратким формама, затим, тзв. хибридикацији, као и стварању посебних варијетета и облика.“ Овај одломак, као и многи други, прилично је проблематичан и у језичко-стилском погледу. Кандидаткиња најављује како се овде неће држати азбучног редоследа, већ ће почети од најкраћих форми и облика, а потом ићи ка већим, „које, свакако, морају да припадају, по утврђеном критеријуму, и некој врсти кратке форме или њене хибридикаване врсте,

односно варијације, или једноставног облика“. Ова реченица одличан је пример за низ таутолошких и аподиктичних исказа у дисертацији мр Бијелић, који, заправо, ништа не значе. У овом поглављу далеко је проблематичније што се након Андрићевог цитата не наводи одакле потиче или то читалац некако из контекста схвати, по именима ликова или места. Уколико се проучава функција датих облика у оквиру ширих прозних целина, апсурдно је чак ни не помињати дате целине. Анализа се врши на потпуно исти начин као у претходном поглављу, што обесмишљава и поделу на два типа кратких форми којом се кандидаткиња води и структуру рада. Такође, никаква разлика се не прави између увида на основу Андрићевог књижевног и његовог научног текста, односно дискурса. Када се и уводе неки елементи семиотичке анализе, они су парафразирани или цитирани из радова др Софије Кошничар, без оригиналних доприноса кандидаткиње.

Поред многих других проблематичних примера за кратке форме – представљене или не у четвртном поглављу – можемо ради предочавања произвољног тока истраживања, услед неадекватне методологије, навести одломак из приповетке „Занос и страдање Томе Галуса“, који ауторка из ненаведених разлога класификује као антибајку, али и као „причу о заносу с елементима драмског“ или пак „драму-карактер“. Анализа самог цитата крајње је стилски рогобатна („Прича је, свакако, и у функцији саме егземплицације на тему „логике“ и логистике рата и ратовања, прецизније, служи и као приказ колико невин човек смештен у контекст рата, па и тек саме објаве, може да настрада“; „Тренутак у ком нам наратор открива почетак рата је и у функцији информанта којим се претходна радња која до тада и није имала своје место у времену смешта сасвим хронотопски.“, стр. 256).

Седмо поглавље (ЗАКЉУЧАК) које би требало да сумира резултате истраживања и изведе општије закључке, показује да кандидаткиња и сама не препознаје шта би био допринос ове тезе. Она у закључку експлицитно говори да не зна шта су кратке форме, а затим изнова побраја којом се стручном литературом користила и којем књижевном теоретичару шта „дугује“. Опет се враћа Јолесу да би на самом крају рада, а у потпуном дисконтинуитету са дотадашњим истраживањем, покушала да успостави разлику између кратких форми и једноставних облика. Излагање мр Бијелић показује како она није разумела дело Иве Андрића као корпус свог истраживања, већ као неку врсту платформе на којој ће се бавити кратким формама, чиме се обесмишљава и тема дисертације и план изнет у њеној пријави. Ради предочавања форме и стила кратког закључка, навешћемо један мало дужи цитат из њега: „Овај извесни истраживачки труд би требало да се схвати само и искључиво као одређена и занимљиво постављена мотивациона потка при усмеравању неких будућих истраживачких сагледавања и преокупација на овде нам задату тему. Свако другачије посматрање овог рада било би сасвим сигурно надобуђе или погрешна процена. Није могуће у оквирима које нам налаже дисертација сагледати ни све дистинкције између одређених врста кратких форми јер тек започињемо све ово са само позиција (не)могућег утврђивања одређене синтагме, то јест ознаке кратке форме. У тренутку у ком не знамо ни шта су то кратке форме, односно који облици овде заузимају и своје значајно значењско и формално место, није реално ни очекивати и проналажење сасвим и до краја утврђених дистинкција између свих врста кратких форми. Али, од нечег увек ваља кренути. Свакако, то јест за сада, највише захвалности дугујемо постојању књиге *Једноставни облици*, Андре Јолеса. Иако једноставни облици нису исто што и кратке форме, ова књига је репер који може да нам сасвим послужи и као одређена одскачна даска која нас води до оних значењских поља која нас овде преокупирају. Јер без овакве књиге били бисмо можда и сасвим појмовно изгубљени.“

Као што се може видети и у садржају, ЛИТЕРАТУРА није урађена у складу са техником научног рада, већ је секундарна литература произвољно подељена на „теоријску“ и „консултовану“.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији

уз напомену:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Дивна Бијелић, *Порекло и теорија афоризма*, ДИБ, Нови Сад, 2014. (112 страна) ISBN 978-86-915549-0-3

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидаткиња не изводи утемељене, аргументоване и научно релевантне закључке о семиотици кратке форме у делу Иве Андрића, с обзиром на то да у фокус свог истраживања није ни поставила дато књижевно дело. Нефункционално и несистематски конципирана методологија није примењена у изучавању дате књижевне грађе, већ је она послужила као огледни текст за бављење кратким формама, што је све у вези са погрешним тежиштем ауторке. Кандидаткиња нема довољан ниво стручности у области науке о књижевности за овакав вид истраживања, што је могло да сугерише њено претходно образовање (Учитељски факултет, Факултет политичких наука).

Закључци које мр Дивна Бијелић изводи у вези су са трајношћу и постојаношћу кратких форми у култури једног народа, што не произлази из самог истраживања, али што је очигледно много сродније њеним истраживањима афоризма у оквиру магистарске тезе.

С обзиром на то да су саме хипотезе и циљеви дисертације неадекватно постављени, и мимо онога што је образложено у пријави докторске тезе, резултата практично и нема, што се види из закључка.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

НАПОМЕНА: Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Истраживање *Семиотике кратке форме у делу Ива Андрића* није успешно одговорило захтевима докторске дисертације. Методологија је представљена и преузета механички, без разумевања и без оригиналног доприноса у приступу, а кроз само тумачење није ни примењена. Појам кратке форме није дефинисан и диференциран, као што није одређен ни корпус проучаваних дела. У језичко-стилском смислу, текст често није на адекватном нивоу за научни рад. У техничком уређењу постоји низ мањкавости, од празних листова, празнина у тексту, превеликог фонта, неадекватно форматираних цитата, погрешно наведених фуснота, па до нестандардно урађене литературе.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Дисертација није написана у потпуности у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Дисертација технички садржи већину битних елемената.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Сматрамо да због погрешно постављеног тежишта истраживања и чињенице да је преко половине дисертације у цитатима и парафразама секундарне литературе, она не представља оригиналан допринос науци.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

О бројним недостацима дисертације опширно је писано приликом вредновања појединих њених делова и приказа тумачења резултата истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:
- да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана
- да се докторска дисертација враћа кандидату на дораду (да се допуни, односно измени) или
- да се докторска дисертација одбија
Комисија предлаже да се докторска дисертација <i>Семиотика кратке форме у делу Ива Андрића</i> одбије.

У Новом Саду и Крагујевцу, 25. маја 2016.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Доц. др Соња Веселиновић, председник

Проф. др Софија Кошничар, члан

Проф. др Горана Раичевић, члан

Доц. др Душан Живковић, члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење, односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.